

**HOLLAND
FESTIVAL 2015**

**THE LOOM
OF MIND**

**MUGISON, PETÚR BEN, PIETER THEUNS
B.O.X. (BAROQUE ORCHESTRATION X)**

INFO

VR 19.6 FRI 19.6

aanvang starting time
20:30 8:30 pm

locatie venue
Bimhuis

duur running time
70 minuten, geen pauze
70 minutes, no interval

inleiding introduction
door by René van Peer
19:15 7:15 pm

CREDITS

concept
Mugison, Pétur Ben, Pieter Theuns

muziek, teksten, stem, mirstrument music, texts, voice, mirstrument
Mugison

muziek, arrangementen, stem, gitaar, elektronica music, arrangements, voice, guitar, electronics
Pétur Ben

artistieke leiding, theorbe artistic direction, theorbe
Pieter Theuns

klankontwerp sound design
Dominik Boiy, Christophe Van Craenenbroeck (monitor mix)

scenografie, ontwerp en realisatie loomion scenography, design and realisation loomion
Jeroen Theuns

licht lights
Hans Lodewijckx

eindregie final direction
Johan Petit

uitvoering performed by
B.O.X. (Baroque Orchestration X):
Jutta Troch, barokharp baroque harp
Liam Byrne, Pieter Vandeviere, viola da gamba
Borgar Magnasson, contrabas double bass
Jon Birdsong, Lambert Colson, cornetto, trompet trumpet
Bart Vroomen, baroktrombone baroque trombone
Mattijs Vanderleen, drums, percussie percussion

productie production
B.O.X. Office vzw

coproductie coproduction
deSingel Internationale Kunstcampus, Festival van Vlaanderen-Mechelen

met steun van with support by
Vlaamse Overheid

wereldpremière world premiere
Antwerpen, 22 april 2015

PROGRAMMA PROGRAMME

The River (Mugison, arr. Pétur Ben)
Lazing on (Mugison, arr. Pétur Ben)
With bells on (Pétur Ben)
Pissing in the wind (Mugison, arr. Pétur Ben)
Hangover (Mugison, arr. Pétur Ben)
Doubt (instrumental, Pétur Ben)
One more silly dance (before you take the train) (instrumental, Pieter Theuns)
Strange Thing (B.O.X.)
Who would I be holding tight (Mugison, arr. Pétur Ben)
Cockeyed Melancholia (instrumental, Pétur Ben)
The Wake (Pétur Ben)
The Wolf (Mugison)
Tipsy king (Mugison, arr. Pétur Ben)

TOELICHTING

*Uit chaos ontstaat orde,
en alle orde is – uiteindelijk –
gedoemd om weer uiteen te vallen.*

In hoeverre hebben we als mens zicht op ons eigen mentale huishouden? *The Loom of Mind* is een muziekperformance over de complexiteit van de menselijke geest waarin naast muziek ook verhalende elementen, scenografie en zelfs stand-up comedy verweven worden. In dit multimediale avontuur staat een triumviraat muzikale libertijnen aan het roer: de Belgische theorbespeler en luitist Pieter Theuns wordt geruggesteund door de IJslandse elektronische muziekgoeroe Mugison en zijn landgenoot Pétur Ben, een klassiek geschoolde componist en arrangeur die ook zijn sporen verdiende in de IJslandse underground. Met *The Loom of Mind* brengt dit verrassende trio van creatieve partners een totaalspektakel waarbij alternatieve rocksongs gecombineerd worden met barokke orkestratie.

De hele voorstelling ontvouwt zich rond één enkel Engels woord, namelijk *loom*. Als substantief kan *loom* vertaald worden als weefgetouw, maar daarnaast heeft het als werkwoord enkele op het eerste gezicht uiteenlopende betekenissen: opdoemen (uit de mist of aan de horizon), te gebeuren staan (op een indrukwekkende manier), dreigen te gebeuren (met een angstaanjagende connotatie), ... In combinatie met het

woord *mind* geven deze verschillende betekenissen van het woord *loom* een rijk semantisch veld. In de eerstgenoemde betekenis van het woord, namelijk als vernuftig apparaat om stoffen mee te weven, wordt *The Loom of Mind* een metafoor voor de creativiteit en complexiteit van de menselijke geest, maar ook voor de breekbaarheid en verwarring die er vaak eigen aan is. Deze betekenis biedt in de voorstelling tal van aanknopingspunten voor muzikale compositie en scenografie van het podium. De tweede en derde betekenis van het woord 'loom' indachtig, met een onmiskenbaar mysterieuze connotatie, wil *The Loom of Mind* een beschouwing maken over het feit dat de fragiliteit van de geest, maar evengoed het leven in het algemeen, heel beangstigend en zelfs verlamdend kan werken. Hoewel in de zogenaamde goede tijden grote tragedies meestal veraf lijken, liggen ze steeds als het ware dreigend op de loer (in het Engels: ... *are looming*). Dergelijke drama's kunnen zich zowel in het onderbewustzijn afspelen als in de fysieke buitenwereld. Merkwaardig is dat hoewel de mens over de meeste van deze gebeurtenissen en situaties eigenlijk geen controle heeft, hij gemakkelijk in angst gaat leven. Nader beschouwd lijkt deze angst op veel niveaus aanwezig te zijn: op maatschappelijk vlak kan angst een manipulatief instrument zijn wanneer het wordt misbruikt door individuen of instituten. Maar op persoonlijk vlak werkt die angst even sterk: de vrees om minder te bezitten dan de buur leidt bijvoorbeeld tot egoïsme. Op die manier kan angst zwaar wegen op het menselijke bestaan, tot slechte keuzes nopen en resulteren in een algemeen gevoel van ongelukkigheid. Zoals de zwaartekracht het water in de afvoer trekt, zo is angst de zuigende kracht achter vele neerwaartse spiralen. *The Loom of Mind* behandelt deze thema's vanuit verschillende perspectieven en probeert, soms op een hopeloos groteske manier, deze invalshoeken tot een betekenisvol geheel te weven (!). Via muziek, humor en anekdotes wordt een subtiele boodschap van hoop en troost geboden als natuurlijk tegengewicht, zonder moraliserend te zijn. Voor het verhalend gedeelte van het spektakel bieden de psychologie, psychische stoornissen, angst en de kunst van het weven tal van optieken.

Ook het beeldmateriaal maakt van deze onderwerpen dankbaar gebruik. De oude instrumenten op het podium zetten de historische invalshoek op het thema kracht bij. Door authentieke en hedendaagse scheppingskracht te combineren met eeuwenoude historische klanken wil *The Loom of Mind* op een ambitieuze maar tegelijk bescheiden manier raken aan een tijdloze essentie. In haar totaliteit demonstreert de voorstelling hoe creativiteit, verwarring en de hang naar controle pendelend hand in hand gaan en weer uiteenvallen. Het creatieve driemanschap dat de voorstelling uitwerkte, bestaat uit ongelijksoortige maar complementaire persoonlijkheden. Onder impuls van Pieter Theuns ontstond in 2010 het barokcollectief B.O.X. (Baroque Orchestration X), dat met oude instrumenten nieuw werk creëert. Hiervoor werkt Pieter Theuns graag samen met artiesten uit de wereld van de zogenaamde *indie rock*, of *independent label rock* muziek. Enerzijds vertrouwen de muzikanten van B.O.X. op hun diepe wortels in de traditie die hen als muzikant gevormd heeft, maar anderzijds gaan ze ook gretig de confrontatie aan met de sterk gevarieerde invloeden die hen vandaag nog inspireren. Bij B.O.X. wordt het instrument gebruikt als klankbron zonder bepaalde historische context, alsof het vandaag pas uitgevonden is. Enkel het timbre van de instrumenten speelt dan nog een rol en de inhoudelijke klemtoon verschuift zo naar de creatie zelf, in de context van vandaag. In 2013

verbaasde B.O.X. nationaal en internationaal publiek met de multimediale operaproductie *You Us We All*. Ook met de conceptuele opvolger *The Loom of Mind* schrijft B.O.X. een hedendaags muzikaal verhaal met de klankkleuren van twee gamba's, theorbe, contrabas, twee cornetten, baroktrombone, barokharp en percussie als vocabulaire. Daarbij is een bijzondere rol weggelegd voor de 'loomion': een gigantische scenische installatie die tegelijk een collectief bespeelbaar muziekinstrument is. De loomion werd speciaal voor de gelegenheid ontworpen en gebouwd door Jeroen en Pieter Theuns.

Voor *The Loom of Mind* bundelt B.O.X. zijn krachten met Örn Elias Guðmundsson, ofwel Mugison, een IJslandse singer-songwriter die bekend is om het gebruik van technologie en elektronica in zijn muziek. Deze heterogene persoonlijkheid wordt in eigen land op handen gedragen en reisde de wereld rond met zijn bijzondere muziek, die invloeden verradt van Frank Zappa, Björk en Nirvana, maar evengoed van de Beat Generation en de IJslandse poëzie. Mugison verrast steeds door het brede bereik van expressies en emoties in zijn werk. Het meest treffende symbool van die muzikale omvang is wellicht zijn zelf ontworpen 'mirstrument': een elektronisch muziekinstrument dat bestaat uit talloze knopjes, schuifjes en toetsen. Omwille van de complexiteit van het mysterieuze toestel kan het mirstrument in *The Loom of Mind* perfect dienen als belichaming van de verschillende betekenissen van het woord 'loom'.

In de kruising van het voornamelijk klassiek opgeleide B.O.X. en het muzikale fenomeen Mugison speelt Pétur Ben de rol van bemiddelaar. Pétur Ben is aan de ene kant een klassiek geschoolde componist en schreef muziek voor films en theater, maar aan de andere kant verkende hij als boezemvriend van Mugison ook met hem de IJslandse alternatieve rock-scène. Samen met Pieter Theuns en Mugison dacht hij het concept uit en schreef hij de muziek voor *The Loom of Mind*, en op het podium verzorgt hij de zang, gitaren, toetsen en elektronica.

Het hele project *The Loom of Mind* vertrekt vanuit een levensvisie die Pieter Theuns, Pétur Ben en Mugison naar eigen zeggen delen. Op een ludieke maar tegelijk ernstige manier willen ze het publiek een spiegel voorhouden en tonen hoe orde en chaos hand in hand gaan. Met een brede waaier aan esthetische vormen en via schoonheid en rauwheid trachten ze zo de menselijke geest, al is het maar even, te bevrijden van haar dagelijkse beslommingen.

door Arne Herman en Pieter Theuns

met dank aan deSingel en Festival van Vlaanderen Mechelen

PROGRAMME NOTES

*Order is born of chaos,
and all order is – ultimately –
doomed to collapse into chaos again.*

To what extent do we human beings have insight into the workings of our mind? *The Loom of Mind* is a musical performance about the complexity of the human mind, in which

not only music but also narrative elements, scenography and even stand-up comedy are interwoven. At the helm of this musical adventure is a triumvirate of musical libertines: the Belgian theorbo and lute player Pieter Theuns, backed by the Icelandic electronic music guru Mugison and his compatriot Pétur Ben, a classically trained composer and arranger who has also earned his spurs in the Icelandic underground. With *The Loom of Mind*, this surprising trio of creative partners is presenting a multimedia spectacle that combines alternative rock songs with baroque orchestration.

The entire performance unfolds around a single word, 'loom'. As a noun, the word indicates an apparatus for weaving, but as a verb, it has a variety of meanings: to appear indistinctly (out of the mist or on the horizon), to rise before one's vision (in an impressive manner), to assume form as an event (in a threatening manner). In combination with the word 'mind', these different meanings of the word 'loom' provide a rich semantic field. In the first meaning of the word, namely an ingenious apparatus for weaving cloth, *The Loom of Mind* is a metaphor for the creativity and complexity of the human mind, but also for the fragility and confusion that is inherent within it. This meaning offers countless points of connection in the production for the musical composition and the visuals on stage.

Considering the second and third meanings of the word 'loom', which have an unmistakably mysterious connotation, the makers of *The Loom of Mind* want to reflect on the fact that the fragility of the mind, but likewise of life in general, can be very frightening and even paralyzing. Although in the so-called good times huge tragedies usually seem far off, they are always looming. Such dramas can take place in the subconscious mind as well as in the physical outer world. Strikingly, although people actually have no control over most of these events and situations, they easily start to live in fear. On closer inspection, this fear seems to be present on many levels: on a social level, fear can be a tool for manipulation when individuals or institutions misuse it. But fear can be equally strong on a personal level: the fear of possessing less than one's neighbour, for instance, which leads to egoism. Fear can weigh heavily on the human condition in this way, prompting bad choices and resulting in a general feeling of unhappiness. Just as gravity sucks water down the drain, fear is the sucking force behind many downward spirals.

The Loom of Mind deals with these themes from various perspectives and tries – sometimes in a hopelessly grotesque manner – to weave (!) these approaches into a meaningful whole. Through music, humour and anecdotes, it offers a subtle message of hope and comfort as a natural counterpart, without being moralizing. Psychology, mental disturbances, fear and the art of weaving offer countless angles for the narrative of the spectacle. This subject matter is also fertile ground for the visuals. The early instruments on stage underscore the historical approach to the theme. In a manner that is ambitious but also modest, the makers of *The Loom of Mind* combine authentic and contemporary creativity with age-old historical sounds in an effort to touch upon a timeless essence. As a totality, the production demonstrates how creativity, confusion and the longing for control go together hand in hand and then fall apart again.

The three creative brains behind the production are dissimilar but complementary personalities. In 2010, Pieter Theuns initiated the baroque collective B.O.X. (Baroque Orchestration X), which creates new work with early instruments. Theuns likes

to work with artists from the world of indie rock. On the one hand, the musicians from B.O.X. rely on their deep roots in the tradition that has formed them as musicians but on the other hand, they also eagerly confront the highly varied influences which inspire them in today's music. B.O.X. uses early instruments as sources of sound without a specific historical context, as if they have just been invented. Only their timbre still plays a role, thereby shifting the emphasis to the creation itself, in today's context. In 2013, B.O.X. astonished national and international audiences with the multimedia opera production *You Us We All*. Its conceptual successor, *The Loom of Mind*, is also a contemporary musical story that employs the timbres of two viola da gambas, theorbo, double bass, two cornets, baroque trombone, baroque harp and percussion as its vocabulary. A special role has been reserved for the 'loomion', a gigantic scenic apparatus that also serves as a collectively playable musical instrument. The loomion was especially designed and built for the occasion by Jeroen and Pieter Theuns.

For *The Loom of Mind*, B.O.X. joined forces with Örn Elias Guðmundsson, known as Mugison, an Icelandic singer-songwriter famed for using technology and electronics in his music. This multifaceted personality is idolized in his own country and has travelled the world with his extraordinary music, which shows influences from Frank Zappa, Björk and Nirvana, but equally well from the Beat Generation and Icelandic poetry. Mugison's work continually surprises with its broad range of expression and emotion. The most striking symbol of this musical reach is perhaps his self-designed 'mirstrument', an electronic musical instrument that consists of countless knobs, sliders and keys. Because of the complexity of this mysterious apparatus, in *The Loom of Mind* the mirstrument is the perfect embodiment of the various meanings of the word 'loom'. Pétur Ben plays the role of intermediary in the cross between the primarily classically schooled B.O.X. and the musical phenomenon Mugison. On the one hand, Pétur Ben is a classically trained composer and has written music for films and theatre but on the other hand, he has also explored the Icelandic alternative rock scene with his bosom friend Mugison. Together with Pieter Theuns and Mugison, he devised the concept and wrote the music for *The Loom of Mind*, and sings and plays guitars, keyboards and electronics on stage.

This entire project, according to Pieter Theuns, Pétur Ben and Mugison, springs from an outlook on life that they share. In a playful yet simultaneously serious manner, they want to hold up a mirror to the audience and show how order and chaos go hand-in-hand. With a broad gamut of aesthetic forms and a combination of beauty and rawness, they are attempting to free the human mind, if only for a moment, of its daily worries.

Arne Herman and Pieter Theuns
with thanks to deSingel, Festival van Vlaanderen Mechelen
translation: Jane Bemont

Hoofdbegunstiger / Patron
FONDS 21

A
M
O
D
O

Rabobank